

**Poslanskim skupinam Državnega zbora
Ministru za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
Ministru za javno upravo
Kabinetu predsednika Vlade
Medijem**

Datum: 1.4.2020

**ODPRTO PISMO GLEDE DOPOLNIL ZAKONA IN INTERVENTNIH UKREPIH ZA ZAJEZITEV EPIDEMIJE
COVID 19 IN OMILITEV NJENIH POSLEDIC ZA DRŽAVLJANE IN GOSPODARSTVO**

V KSS PERGAM z mešanimi občutki spremljamo zakonodajni postopek sprejemanja Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID 19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo, t.i. mega anti korona zakona. Gre za zakon, katerega temeljni namen naj bi bil ohranitev delovnih mest in vzpostavitev pogojev, ki bi omogočili čim bolj normalen zagon in nadaljevanje gospodarske aktivnosti, javnih storitev in javnih služb po koncu epidemije. Ti deklarirani cilji in številni izmed ukrepov so zagotovo pozitivni. Kljub temu pa nas skrbi dejstvo, da koalicija večine predlogov sindikatov ni upoštevala, zaradi zmede, ki vlada v Državnem zboru v zvezi z vlaganjem amandmajev k zakonskemu besedilu (zaradi česar je postopek vsaj z vidika javnosti popolnoma netransparenten) pa ocenjujemo kot zelo verjetno, da kljub velikim finančnim posledicam predlaganih ukrepov omenjeni cilji ne bodo doseženi, vsaj ne v zelenem obsegu.

V reprezentativnih sindikalnih centralah smo že dan po sprejetju zakona na Vladi pripravili ter Vladi in Državnemu zboru posredovali vrsto pripomb in predlogov na predlog zakona. Nekateri so bili tehnične narave, saj ima zakon vrsto napačnih sklicev, notranjih nekonsistentnosti in podobno, kar je najbrž posledica hitrosti pri pripravi zakonskega besedila. Bolj pomembni pa so bili predlogi, ki zadevajo položaj delavk in delavcev, mladih, upokojenцев, brezposelnih in drugih ranljivih skupin, katerih stiske bi zakon moral naslavlјati.

Po pregledu amandmajev, ki so jih vložile koalicijske stranke, se zdi, da je bilo upoštevanih relativno malo predlogov, kar je slabo. Ne le da niso bili upoštevani nekateri predlogi, ki bi imeli dodane finančne posledice, upoštevani niso bili niti nekateri predlogi, ki nimajo finančnih posledic, temveč nasprotno, ščitijo javne finance pred zlorabami. Tako npr. ni bil upoštevan predlog oziroma varovalka, po kateri delodajalci, ki bi prejeli iz proračuna 100% povračilo nadomestila plače delavcev na čakanju, v določenem obdobju delavcev ne bi smeli odpuščati. Takšna varovalka bi bila več kot logična, če je cilj zakona ohranitev delovnih mest, v nasprotnem primeru pa bi lahko šlo za praktično brezpogojen

transfer delodajalcem, ki omogoča zlorabe pri koriščenju javnih sredstev, delovna mesta pa bodo kljub ukrepom izgubljena.

Preseneča nas odsotnost določil, ki so jih sicer napovedovale že smernice za pripravo zakona, po katerih bi bilo za delavce, ki so v času epidemije izgubili delo, v vsakem primeru zagotovljeno nadomestilo za brezposelnost.

Prav tako koalicija ni sprejela predloga za višji dodatek za delavce v zasebnem sektorju, ki kljub epidemiji nadaljujejo z delom in možnosti, da bi se bilo za višji dodatek mogoče dogovoriti s kolektivno pogodbo. Kljub razmeram bi bilo treba tudi v času kriznih razmer ali predvsem v tem času spodbujati bipartitni socialni dialog na vseh ravneh!

Na naše razočaranje koalicija tudi ni sledila predlogu, na katerega je opozorila tudi zakonodajno pravna služba Državnega zbora in ki odpravlja pomanjkljivost zakonskega predloga, po katerem je lahko najnižje nadomestilo plače za čas čakanja na delo v javnem sektorju nižje od minimalne plače. Enako velja za očitek predlogu, ki daje Vladi praktično popolna pooblastila za urejanje enostranskega prerazporejanja javnih uslužbencev na druga delovna mesta in k drugim delodajalcem v času epidemije, kar bi morala biti vsekakor vsebina zakona. Sindikati smo sicer podali še več predlogov, ki se nanašajo na urejanje plač v javnem sektorju v času epidemije, ki bi zmanjšali možnost arbitrarnega odločanja predstojnikov pri nagrajevanju in ki se nanašajo na izjeme od omejitev pri delu preko polnega delovnega časa. Tudi glede teh predlogov žal volje za uskladitev s sindikati ni.

Med predlogi sindikatov je bila še vrsta predlogov, ki bi zakonsko besedilo izboljšali in posameznim kategorijam ljudi zagotovili boljši materialni položaj in s tem olajšali prehod čez obdobje epidemije, ko so prihodki številnih posameznikov in družin okrnjeni, možnosti za zaslužek zmanjšane, številne obveznosti, ki jih je potrebno poravnati pa ostajajo enake. Tako tudi ni jasno, ali bodo pogoji, pod katerimi bodo pomoč lahko uveljavljali tudi samozaposleni, le-tem tudi dejansko omogočali pomoč ali ne.

Nenazadnje med amandmaji tudi zaman iščemo tistega, ki bi odpravil predlog prisilnega dela tistih delavcev na čakanju, ki bi jih Zavod RS za zaposlovanje po predlogu lahko napotoval na opravljanje začasnega dela v kmetijstvu.

V KSS PERGAM pozivamo vse poslance Državnega zbora RS, da pred končno odločitvijo in sprejemom predmetnega zakona ponovno proučijo pripombe in predloge, ki smo jih podali sindikati in od katerih nekatere na tem mestu posebej izpostavljamo, ter sprejmejo ustrezna dopolnila k predlogu zakona. Opozarjamo tudi na dejstvo, da za razliko od številnih drugih držav glede predloga zakona ni bilo zadoščeno niti minimalnemu standardu vodenja ustreznega dvosmernega socialnega dialoga s socialnimi partnerji, vsaj z reprezentativnimi sindikalnimi centralami ne, pa čeprav bi ta glede na razmere lahko potekal tudi z bistveno večjo časovno dinamiko in po prilagojenih pravilih.

Jakob Počivavšek
Predsednik
KSS PERGAM
l.r.

KSS PERGAM, Trg OF 14, 1000 Ljubljana
tel.: +386-1-231-04-76, fax +386-1-230-22-47
transakcijski račun št.: 02031-0016580117, davčna številka: 55093019
www.sindikatsipergam.si, E-mail: pergam@siol.net